

Rada
Evropské unie

Brusel 8. září 2025
(OR. en)

12015/25

LIMITE

JAI 1140
ASILE 70
MIGR 277
COEST 615

Interinstitucionální spis:
2025/0651(NLE)

PRÁVNÍ PŘEDPISY A JINÉ AKTY

Předmět: DOPORUČENÍ RADY o koordinovaném přístupu k ukončování dočasné
ochrany vysídlených osob z Ukrajiny

DOPORUČENÍ RADY

ze dne ...

o koordinovaném přístupu k ukončování dočasné ochrany vysídlených osob z Ukrajiny

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 ve spojení s čl. 78 odst. 1 a čl. 79 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dočasná ochrana vysídlených osob z Ukrajiny, které se kvůli útočné válce Ruska proti Ukrajině nemohou vrátit do země nebo oblasti původu, aktivovaná prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382¹ a prodloužená prováděcími rozhodnutími Rady (EU) 2023/2409², (EU) 2024/1836³ a (EU) 2025/1460⁴ platí do 4. března 2027. Dočasná ochrana je sice i nadále důkazem solidarity Unie s ukrajinským lidem, avšak ze své podstaty je dočasná. Je proto nutné připravit postupné, udržitelné a dobře koordinované ukončování tohoto postavení, až na Ukrajině nastanou příznivé podmínky pro ukončení dočasné ochrany, a zároveň zohlednit kapacity a potřeby Ukrajiny v oblasti obnovy.

¹ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

² Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2023/2409 ze dne 19. října 2023 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 (Úř. věst. L, 2023/2409, 24.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

³ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2024/1836 ze dne 25. června 2024 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 (Úř. věst. L, 2024/1836, 3.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

⁴ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. července 2025 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 (Úř. věst. L, 2025/1460, 24.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj).

- (2) V souvislosti s diskusí o budoucnosti a ukončování dočasné ochrany vyzvaly členské státy ke koordinovanému přístupu na úrovni Unie. V návaznosti na zkušenosti členských států po aktivaci dočasné ochrany stanovené směrnicí Rady 2001/55/ES⁵ je v průběhu celého tohoto procesu zásadní zajistit sdílenou odpovědnost všech členských států na úrovni Unie.
- (3) Jedním z cílů aktivace dočasné ochrany stanovené směrnicí 2001/55/ES bylo zabránit přetížení azylových systémů členských států v souvislosti s útočnou válkou Ruska proti Ukrajině a jejich neschopnosti zpracovávat velký počet žádostí o mezinárodní ochranu, aniž by to mělo nepříznivé dopady na účinnost jejich fungování, v zájmu osob žádajících o ochranu. Tento cíl má i nadále klíčový význam při mapování ukončování dočasné ochrany pro tyto osoby. Ukrajina bude navíc i za mírové situace potřebovat čas na obnovu své kapacity potřebné k tomu, aby byla schopna přijmout zpět všechny osoby vysídlené v důsledku války. Pro podporu Ukrajiny v jejím úsilí o reintegraci vysídlených osob je proto důležité, aby byl proces přechodu řízen pružně, postupně a s přihlédnutím k individuální situaci dotčených osob. Tento přechod by proto měl vyhovovat potřebám osob, které v současné době požívají dočasné ochrany v Unii, jakož i potřebám Ukrajiny, přičemž by měla být zachována integrita azylových systémů členských států.

⁵ Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (Úř. věst. L 212, 7.8.2001, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>).

- (4) Mnoho osob vysídlených z Ukrajiny požívajících dočasné ochrany žije nyní v Unii již několik let a začlenily se do příslušné hostitelské společnosti tím, že se naučily jazyk, našly si zaměstnání a začaly se vzdělávat. Kde to již umožňuje vnitrostátní právo nebo správní praxe, měly by členské státy využít každé příležitosti k tomu, aby těmto osobám umožnily přechod na vnitrostátní právní postavení lépe odpovídající jejich stávající situaci v Unii, pokud splňují podmínky pro pokračování oprávněného pobytu z jiných důvodů. Tato vnitrostátní právní postavení mohou zahrnovat například o povolení pobytu na základě zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti, odborné přípravě nebo vzdělávání, výzkumu nebo rodinných či jiných důvodech., anebo zvláštní povolení k pobytu. Členské státy by proto měly ukončování dočasné ochrany podporovat a usnadňovat poskytováním jasných informací, které by dotčeným osobám pomohly pochopit výhody a práva, jež jim uvedená vnitrostátní právní postavení poskytují ve srovnání s dočasnou ochranou nebo jinými formami mezinárodní ochrany.

- (5) S cílem podpořit přechod osob požívajících dočasné ochrany na jiná právní postavení a nabídnout jim za bezprecedentních okolností alternativní možnost a s cílem zajistit kontinuitu a předejít situacím, kdy by došlo k neoprávněnému pobytu, by členské státy měly zejména v případech, kdy není možný přístup k vnitrostátnímu právnímu postavení, umožnit osobám požívajícím dočasné ochrany, které by jinak měly na jiné postavení na základě práva Unie nárok, aby požádaly o povolení podle směrnic Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801⁶, (EU) 2021/1883⁷ a (EU) 2024/1233⁸. Povolení udělená podle uvedených směrnic jsou možná za předpokladu, že dotčené osoby nepožívají současně dočasné ochrany v Unii. Členské státy by proto měly co nejdříve, nejpozději však v okamžiku podání žádosti o povolení, informovat osoby požívající dočasné ochrany o rozdílu mezi právy vyplývajících z dočasné ochrany a právy udělenými podle uvedených směrnic. Členské státy by je měly také co nejdříve, nejpozději však v době podání žádosti, informovat o tom, že nemohou současně používat dočasné ochrany a získat povolení podle uvedených směrnic.

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj>).

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1883 ze dne 20. října 2021 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci a o zrušení směrnice Rady 2009/50/ES (Úř. věst. L 382, 28.10.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1233 ze dne 24. dubna 2024 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě (Úř. věst. L, 2024/1233, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj>).

- (6) Aby byly členské státy na postupné ukončení dočasné ochrany aktivované prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 připraveny, je nezbytné zajistit, že návrat domů na Ukrajinu za účelem reintegrace bude probíhat spořádaným a humánním způsobem, že při něm budou zohledněny různé individuální situace vysídlených osob a že těm, kteří se chtějí a mohou na Ukrajinu vrátit, bude poskytnuta podpora. Zatímco některé osoby se mohou chystat k návratu domů již v krátkodobém horizontu, jiné mohou vzhledem ke své specifické situaci potřebovat více času. Je také nezbytné zohlednit schopnost Ukrajiny udržitelným způsobem reintegrovat všechny osoby vysídlené v důsledku války. Členské státy by proto měly přijmout opatření, která připraví podmínky pro bezproblémovou a udržitelnou reintegraci na Ukrajině s ohledem na všechny tyto aspekty, s plným využitím a rozšířením nástrojů, které jsou již stanoveny v člancích 21 a 23 směrnice 2001/55/ES.
- (7) Unie poskytuje Ukrajině, zejména prostřednictvím Nástroje pro Ukrajinu, zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/792⁹, komplexní podporu při řešení sociálních, hospodářských a environmentálních důsledků útočné války Ruska, čímž přispívá k obnově, rekonstrukci a modernizaci země a k poválečné obnově ukrajinské společnosti, mimo jiné vytvářením sociálních a hospodářských podmínek usnadňujících vnitřně vysídleným osobám a osobám požívajícím dočasné ochrany v Unii návrat domů, jakmile to podmínky dovolí nebo se tyto osoby tak rozhodnou.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/792 ze dne 29. února 2024 o zřízení Nástroje pro Ukrajinu (Úř. věst. L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

- (8) Osoby, které zvažují návrat domů na Ukrajinu, by měly mít možnost činit informovaná rozhodnutí, což by rovněž podpořilo udržitelnost jejich návratu. Členské státy by měly v zájmu bezproblémového ukončování dočasné ochrany pro osoby vysídlené z Ukrajiny zavést strukturovanější přístup k podpoře samofinancovaných zkušebních návštěv, jak je stanoveno v čl. 21 odst. 1 směrnice 2001/55/ES. Tyto návštěvy by mohly sloužit jako opatření k posílení důvěry osob požívajících dočasné ochrany v Unii, neboť by jim umožnily zkontrolovat situaci týkající se jejich rodiny či majetku nebo posoudit míru zkázy ve své komunitě a celkové podmínky na Ukrajině. Aby se zvýšila jejich účinnost a zabránilo se jejich zneužívání, měly by členské státy pro tyto návštěvy stanovit parametry, podmínky a požadavky. Všechny tyto parametry, podmínky nebo požadavky by měly být koordinovány s ostatními členskými státy a měly by být stanoveny a sdělovány transparentním způsobem. Za tímto účelem by členské státy měly zřídit kontaktní místa.

- (9) Členské státy jsou povinny přijmout opatření nezbytná k umožnění dobrovolného návratu osob, jejichž dočasná ochrana skončila, jak je uvedeno v čl. 21 odst. 1 směrnice 2001/55/ES. Za tímto účelem by měly zajistit specializované programy dobrovolného návratu, u nichž se mohou spolehnout na podporu poskytovanou mezinárodními organizacemi. Aby byla zajištěna účinnost těchto programů a předešlo se riziku jejich zneužití, měly by být pečlivě koncipovány, měly by být komplexní a mělo by se o nich vhodným způsobem informovat, přičemž by měly zohledňovat potřeby a kapacity Ukrajiny, jakož i potřeby vysídlených osob z Ukrajiny požívajících dočasné ochrany uvnitř Unie i situaci osob, které zůstaly na Ukrajině, aby byla zachována sociální soudržnost. Proto by měl každý takový program upřednostňovat podporu reintegrace, na kterou budou na Ukrajině k dispozici finanční prostředky Unie, namísto individuálních balíčků. Měly by být jednoznačně stanoveny podmínky způsobilosti pro tyto programy a osoby, které je hodlají využívat, by měly mít povinnost se do nich přihlásit. Členské státy by v rámci těchto programů mohly zvážit pomoc při organizaci opouštění území, například do stejné oblasti na Ukrajině. Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), zřízená nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896¹⁰, by mohla v mezích svého mandátu členským státům pomáhat logistickou podporou.

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráž a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624 (Úř. věst. L 295, 14.11.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

- (10) Programy dobrovolného návratu by měly mít omezenou a pevně stanovenou dobu trvání, měly by však poskytovat dostatečnou dobu pro zajištění vhodné koordinace s ukrajinskými orgány s cílem usnadnit postupnou a přiměřenou integraci osob vracejících se do svých komunit, v oblastech zahrnujících přístup k základním službám a zařízením, jako jsou ubytování, bydlení nebo lékařská péče. Proto, a to i s cílem zajistit koordinaci počáteční doby trvání programu dobrovolného návratu se všemi členskými státy a ukrajinskými orgány, by programy dobrovolného návratu měly stanovit lhůtu k opuštění území, která by umožnila dosažení těchto cílů, a to v zásadě lhůtu v trvání jednoho roku. V rámci Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF), zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1147¹¹, je členským státům k dispozici podpora na řešení finančních potřeb vysídlených osob z Ukrajiny požívajících dočasné ochrany a tato podpora může rovněž přispět k financování programů dobrovolného návratu. Během trvání programu dobrovolného návratu by mělo být dotčeným osobám umožněno i nadále oprávněně pobývat v členském státě, v němž požívají dočasné ochrany. Vzhledem k tomu, že okolnosti na místě se mohou ode dne přijetí tohoto doporučení do ukončení dočasné ochrany vyvíjet a že původně stanovená doba pro programy dobrovolného návratu nebude dostatečná k zajištění postupné a udržitelné reintegrace na Ukrajině, měly by členské státy vzájemně mezi sebou i s ukrajinskými orgány koordinovat stanovení jiné nebo prodloužené lhůty k dobrovolnému opuštění území v rámci programů dobrovolného návratu. Opatřeními týkajícími se programů dobrovolného návratu není dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES¹².

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1147 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Azylový, migrační a integrační fond (Úř. věst. L 251, 15.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1147/oj>).

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

- (11) Aby se snížila administrativní zátěž spojená s možným individuálním vydáváním povolení k pobytu osobám přihlášeným do programů dobrovolného návratu, měly by členské státy využít možnosti stanovené v čl. 21 odst. 3 směrnice 2001/55/ES rozšířit všechna použitelná práva spojená s dočasnou ochranou a stanovená v kapitole III směrnice 2001/55/ES na osoby, které požívaly dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 a které využívají program dobrovolného návratu, i v době po skončení platnosti uvedeného prováděcího rozhodnutí až do návratu vysídlených osob na Ukrajinu nebo do uplynutí lhůty k dobrovolnému opuštění území v rámci příslušného programu dobrovolného návratu. Kromě toho by členské státy měly v zájmu zajištění kontinuity a předcházení situacím, kdy by bezprostředně po skončení dočasné ochrany došlo k neoprávněnému pobytu, zajistit, aby osoby, které požívaly dočasné ochrany, mohly oprávněně pobývat na jejich území v době mezi skončením platnosti prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 a lhůty, v níž se tyto osoby mohou přihlásit do programu dobrovolného návratu.

- (12) Je možné, že Ukrajina nebude schopna přesně ke dni skončení platnosti prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 uspokojit potřeby osob s jinými zvláštními potřebami než potřebami souvisejícími se zdravotním stavem. V zájmu zajištění udržitelného návratu na Ukrajinu, který zohledňuje schopnost Ukrajiny uspokojit potřeby těchto osob, by členské státy měly používat ustanovení vnitrostátních právních předpisů, jimiž se provádí čl. 23 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, také na osoby s jinými zvláštními potřebami než potřebami souvisejícími se zdravotním stavem a přijmout nezbytná opatření týkající se podmínek pro pokračování jejich oprávněného pobytu v Unii. Členské státy by měly v relevantních případech zajistit, aby podmínky pobytu zohledňovaly zvláštní potřeby dotčených osob. Tento pobyt by měl být ukončen, jakmile bude Ukrajina schopna zajistit zvláštní potřeby dotčených osob.
- (13) Členské státy by měly využít možnosti stanovené v čl. 23 odst. 2 směrnice 2001/55/ES, aby umožnily osobám vysídleným z Ukrajiny, jejichž děti jsou nezletilé a navštěvují školu v některém členském státě, pobývat na svém území i po skončení platnosti prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382, s cílem dokončit období školní docházky, obvykle školní rok, které probíhá v době skončení platnosti uvedeného prováděcího rozhodnutí.

- (14) Aby bylo zaručeno řádné poskytování informací a aby osoby požívající dočasné ochrany mohly činit informovaná rozhodnutí s plným vědomím všech skutečností, je nezbytné maximálně využívat stávající nástroje a kanály a vyhnout se zdvojování úsilí. Za tímto účelem by členské státy mohly využít případná střediska jednoty (Unity Hub), která byla zřízena na jejich území, aby pomáhala udržovat spojení s Ukrajinci žijícími v zahraničí. Střediska jednoty by měla být využívána k poskytování informací o přechodu na jiný druh právního postavení, o zkušebních návštěvách a o programech dobrovolného návratu nebo o tom, kde lze tyto informace získat. Členské státy mohou na podporu těchto středisek jednoty využívat prostředky z Azylového, migračního a integračního fondu, včetně dodatečných přidělů vyplývajících z revize víceletého finančního rámce stanoveného nařízením Rady (EU, Euratom) 2020/2093¹³ v polovině období 2021-2027 a přezkumu programů členských států v rámci Azylového, migračního a integračního fondu v polovině období. K tomuto účelu by bylo možné získat podporu i od mezinárodních organizací a třetích zemí. V zájmu zefektivnění úsilí se členské státy vybízejí, aby do svých individuálních plánů na zřízení středisek jednoty začlenily i znalosti, kapacity a sítě nabízené mezinárodními organizacemi. Kromě toho by mohly být zavedeny informační kampaně, které jsou v souladu s komunikací Unie.

¹³ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

- (15) Aby byl zajištěn koordinovaný přístup k provádění tohoto doporučení mezi členskými státy a s ukrajinskými orgány, měly by se členské státy nadále navzájem koordinovat, vyměňovat si informace a sledovat situaci na místě na různých relevantních fórech včetně Platformy solidarity uvedené v prováděcím rozhodnutí (EU) 2022/382, k čemuž mohou být v mezích svých pravomocí a povinností přizvány i ukrajinské orgány spolu s příslušnými přípravnými orgány Rady.
- (16) Jelikož ukončování dočasné ochrany pro vysídlené osoby z Ukrajiny povede k významným změnám jejich postavení, je nezbytné mít přesný přehled o vývoji situace. S ohledem mimo jiné na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-753/23¹⁴, a zejména na jeho bod 30, by členské státy měly zvýšit své úsilí o pravidelnou a včasnou aktualizaci svých údajů o dočasné ochraně na Platformě pro registraci dočasné ochrany, včetně číselných údajů o neaktivních registracích, a v rámci mechanismu pro připravenost a řešení krizí v souvislosti s migrací (sít' zřízená plánem pro připravenost na migraci a pro migrační krize).
- (17) V souladu s článkem 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, oznámilo Irsko dopisem ze dne 22. července 2025 své přání účastnit se přijímání a používání tohoto doporučení.

¹⁴ Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 27. února 2025, *Krasiliva*, ve věci C-753/23, ECLI:EU:C:2025:133.

- (18) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto doporučení a toto doporučení pro ně není použitelné,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

PUBLIC

- A. Opatření na podporu přechodu na jiné druhy právního postavení již před ukončením dočasné ochrany
1. Členské státy by měly podporovat a usnadňovat přístup osob požívajících dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 k vnitrostátním právním postavením. Povolení k pobytu vydaná za tímto účelem by mohla být například založena na zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti, odborné přípravě nebo vzdělávání, výzkumu nebo rodinných či jiných důvodech, anebo být zvláštními povoleními k pobytu, za podmínky, že tyto osoby splňují podmínky stanovené vnitrostátním právem.
 2. Členské státy by měly umožnit osobám, které požívají dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382, zejména v případech, kdy není možný přístup k vnitrostátním právním postavením, a které jinak mají nárok na získání jiného postavení stanoveného v právu Unie, aby požádaly o povolení podle směrnic (EU) 2016/801, (EU) 2021/1883 a (EU) 2024/1233 za podmínky, že by nebyly držiteli statusu dočasné ochrany současně s povolením uděleným podle uvedených směrnic. Členské státy by měly co nejdříve, nejpozději však v okamžiku podání žádosti o takové povolení, informovat osoby požívající dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 o rozdílu mezi právy vyplývajícími ze statusu dočasné ochrany a právy udělenými podle uvedených směrnic a o tom, že nemohou současně využívat dočasnou ochranu a získat povolení podle těchto směrnic.

- B. Opatření připravující podmínky pro bezproblémovou a udržitelnou reintegraci na Ukrajině
3. Členské státy by měly s náležitým zohledněním čl. 21 odst. 1 směrnice 2001/55/ES umožnit osobám požívajícím dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 vykonat zkušební návštěvy Ukrajiny financované z vlastních zdrojů. V této souvislosti by členské státy měly:
- a) stanovit parametry, podmínky a požadavky pro zkušební návštěvy a koordinovat je s ostatními členskými státy;
 - b) informovat o těchto parametrech, podmínkách nebo požadavcích osoby, které budou chtít takové návštěvy uskutečnit, a zřizovat za tímto účelem kontaktní místa.
4. S cílem zajistit návrat na Ukrajinu by členské státy měly poskytnout specializovaný program dobrovolného návratu v souladu s čl. 21 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, který se použije po ukončení dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382. V této souvislosti by členské státy měly:
- a) zajistit koordinaci s ukrajinskými orgány s cílem usnadnit reintegraci do komunit na Ukrajině v oblastech, jako je hledání ubytování či bydlení nebo zajištění přístupu k základním službám a infrastrukturám včetně lékařské péče;
 - b) zajistit, aby podpora v rámci programů dobrovolného návratu upřednostňovala podporu reintegrace do komunit na Ukrajině před individuálními balíčky;

- c) stanovit podmínky způsobilosti pro využití programu dobrovolného návratu v koordinaci s ostatními členskými státy a Komisí;
- d) po osobách, které chtějí využít programu dobrovolného návratu, požadovat, aby se do tohoto programu přihlášily, aby jej mohly využít;
- e) stanovit konkrétní lhůtu pro dobrovolné opuštění území v rámci programů dobrovolného návratu, která by v zásadě byla jeden rok po skončení dočasné ochrany. Členské státy by měly zajistit koordinaci mezi sebou a s ukrajinskými orgány a v souladu s bodem 8 tohoto doporučení v případě, že by s ohledem na vývoj na místě byla zapotřebí jiná nebo prodloužená lhůta pro dobrovolné opuštění území, pokud se stanovená doba nejeví být dostatečnou pro to, aby byla umožněna postupná a udržitelná reintegrace vysídlených osob na Ukrajině;
- f) využít možnosti podle čl. 21 odst. 3 směrnice 2001/55/ES rozšířit všechna použitelná práva spojená s dočasnou ochranou stanovená v kapitole III směrnice 2001/55/ES na osoby, které požívaly dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 a využívají programu dobrovolného návratu, až do dne jejich návratu na Ukrajinu nebo do uplynutí lhůty pro dobrovolné opuštění území v rámci příslušného programu dobrovolného návratu. Členské státy by měly zajistit pokračování oprávněného pobytu pro vysídlené osoby mezi datem skončení platnosti prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 a uplynutím lhůty, v níž se takové osoby mohou do tohoto programu přihlásit;

g) zvážít poskytnutí pomoci s organizací opouštění území, zejména do stejné oblasti na Ukrajině. Agentura Frontex by mohla v mezích svého mandátu členským státům pomáhat logistickou podporou.

5. Členské státy by měly při náležitém respektování lidské důstojnosti přijmout nezbytná opatření týkající se podmínek pobytu osob, které nesplňují požadavky pro přístup k jiným postavením a mají jiné zvláštní potřeby než ty, na které se vztahuje čl. 23 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, které Ukrajina nebude moci v okamžiku skončení dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 uspokojit. Členské státy by měly v relevantních případech zajistit, aby podmínky pobytu zohledňovaly zvláštní potřeby dotčených osob. Tento pobyt by měl být ukončen, jakmile bude Ukrajina schopna zajistit zvláštní potřeby dotčených osob.
6. Členské státy by měly v souladu s čl. 23 odst. 2 směrnice 2001/55/ES povolit osobám vysídleným z Ukrajiny, jejichž děti jsou nezletilé a navštěvují školu v členském státě, pobývat na jejich území po uplynutí doby dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382, aby se těmto dětem umožnilo dokončit období školní docházky, které probíhá v době skončení platnosti uvedeného prováděcího rozhodnutí. Pro účely těchto opatření bude probíhajícím obdobím školní docházky zpravidla školní rok.

- C. Opatření k zajištění informovanosti vysídlených osob
7. Členské státy by měly zajistit, aby osoby požívající dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 byly řádně informovány o dostupných možnostech přechodu na jiná právní postavení, včetně výhod a práv spojených s přechodem na tyto druhy postavení, jakož i o situaci na Ukrajině, požadavcích na zkušební návštěvy a podpoře při návratu domů, která je k dispozici v Unii a na Ukrajině, zejména v souvislosti s programem dobrovolného návratu. V této souvislosti by členské státy měly:
- a) vytvořit rychlé vnitrostátní komunikační systémy a postupy, jako jsou kontaktní místa nebo informační kampaně, které jsou v souladu s komunikací Unie;
 - b) v případě členských států, které hodlají ve spolupráci s ukrajinskými orgány zřídit na svém území středisko jednoty, využívat toto středisko jednoty k poskytování relevantních informací vysídleným osobám. Členské státy se vyzývají, aby do vnitrostátního plánu na zřízení středisek jednoty začlenily znalosti, kapacity a sítě poskytované mezinárodními organizacemi;
 - c) zvážit využití programu Azylového, migračního a integračního fondu, včetně dodatečných přidělů vyplývajících z revize příslušného víceletého finančního rámce v polovině období a přezkumu národních programů v polovině období, na podporu středisek jednoty.

- D. Opatření k zajištění koordinace, monitorování a výměny informací mezi členskými státy a s ukrajinskými orgány
8. Členské státy by měly nadále provádět koordinaci a vyměňovat si informace o příslušném vývoji, jakož i o provádění tohoto doporučení, zejména v souvislosti s Platformou solidarity a v příslušných přípravných orgánech Rady v mezích jejich pravomocí a povinností. Komise za tímto účelem spolupracuje s členskými státy a s ukrajinskými orgány, a to i na technické úrovni v Platformě solidarity, do níž mohou být ukrajinské orgány přizvány, a na politické úrovni prostřednictvím zvláštního zmocněnce pro Ukrajince v EU.

9. Členské státy by měly zvýšit své úsilí s cílem sledovat vývoj a včas a pravidelně aktualizovat příslušné informace týkající se postavení vysídlených osob z Ukrajiny v relevantních databázích, včetně Platformy pro registraci dočasné ochrany, zejména pokud jde o počet osob požívajících dočasnou ochranu nebo odpovídající ochranu podle vnitrostátního práva na území daného členského státu, počet osob, které přešly na jiná postavení a již nepožívají dočasnou ochranu ani odpovídající ochranu podle vnitrostátního práva, a počet osob, jejichž registrace jsou neaktivní. Kromě toho by členské státy měly zajistit, aby včas sdílely úplné a přesné údaje o všech relevantních aspektech týkajících se osob požívajících dočasnou ochranu v rámci mechanismu pro připravenost a řešení krizí v souvislosti s migrací (sít' zřízená plánem pro připravenost na migraci a pro migrační krizi).

V ... dne

Za Radu

předseda/předsedkyně
